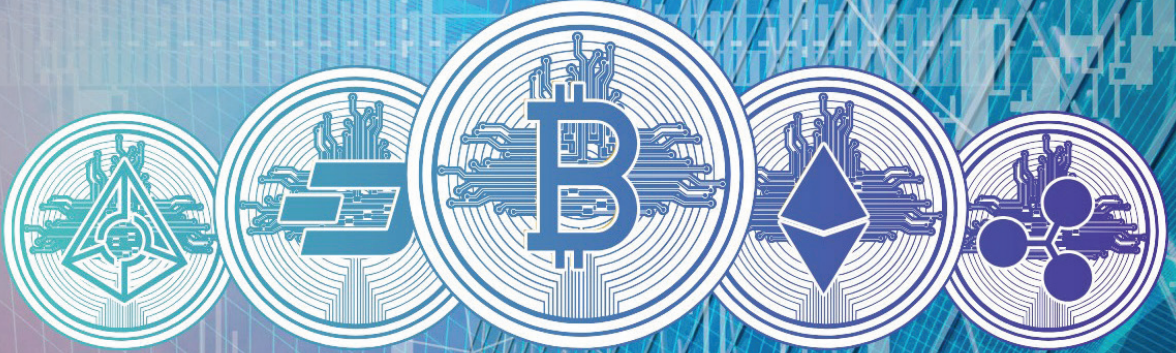

VERGİ PUSULASI

Promosyondur. Para ile satılmaz. Sayı: 12 – Temmuz 2025

KRİPTO VARLIK ALIM-SATIM PLATFORMLARININ VERGİSEL DURUMLARI VE OLASI İŞLEM VERGİSİNİN BÜTÇE GELİRLERİNE ETKİSİ

**Enflasyon Düzeltmesi
Sonuç Hesaplarının
Kâr Dağıtımına Etkisi**

Sedat SARIKAYA
Merve DENİZ

**Finansman Gider
Kısıtlamasıyla İlgili Bazı
Özellikli Hususlar ve
Uygulamada Geline
Son Durum**

Nejdet CUĞ
Sevda Nur AKIŞ

**Adî Ortaklık ve
Transfer
Fiyatlandırması**

Yunus Emre İZCİ

VERGİ PUSULASI

7.YIL

Maliye Denetim Elemanları Derneği 3 Aylık Yayın

Sahibi	Maliye Denetim Elemanları Derneği Adına Dernek Başkanı Adile ECEMİŞ GÜLEÇ
Genel Yayın Yönetmeni	Oytun YAĞLITEPE - Seda ERKAN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü	İbrahim Anıl SÜTÇÜ
Dış İlişkiler Koordinatörü	İbrahim Eren ARSLAN
ve Reklam Sorumlusu	
Yayın Kurulu	Şenay OTO Funda ŞAHİN Ayfer KAYACAN Naciye TAŞKESEN Ömer YÜREK Fırat DEMİR Adem YALÇIN Nasuh ERDÖNMEZ Abdullah YEKELER Faruk YAHŞİ Müslüm KAYMAZ
İstanbul Temsilcisi	Ahmet KESKİNSOY
Ankara Temsilcisi	Halit KORKMAZ
İzmir Temsilcisi	Kazım ATİK
Makale Göndermek İçin	yayin@mded.org
Dizgi ve Görsel Tasarım	Oğuz BEYOĞLU
Yayın Satış ve Yazışma Adresi	Rumeli Cad. Matbaacı Osmanbey Sk. Şükranıye Apt. 34 / 6 Şişli - İSTANBUL (212) 909 13 10 yayin@mded.org www.mded.org
Baskı Cilt	Aryan Basım Tanıtım ve Matbaa Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti. Yüzyıl Mah. Mas-Sit Matbaacılar Sitesi 5. Cadde: No: 57-58 Bağcılar / İstanbul - (212) 544 99 06
Yıllık Abone Bedeli	2.000 TL (KDV Dahil)

- Dergimiz 3 AYLIK DERGİ olup, gönderilen makaleler en az 1 tanesi 10 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olan 2 okuma komisyonu üyesi tarafından okunmaktadır.
- Okuma komisyonu tarafından uygun görülen makaleler yayın kurulu kararı ile yayımlanmaktadır. Yazım ve yayın kuralları derginin son sayfasında yer almaktadır.
- Vergi Pusulası Dergisinde yer alan yazı, tablo, şekil veya resimlerin telif hakkı Maliye Denetim Elemanları Derneğine aittir. Bir bölümü veya tamamı Dernek Yönetim Kurulu yazılı izni olmaksızın kopyalanamaz ya da bastırılamaz yazılardan alıntı yapıldığında kaynağın belirtilmesi gerekmektedir.
- Vergi Pusulası Dergisinde yayımlanan yazıların bilimsel ve etik sorumluluğu yazarlara aittir. Bu yazılar Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın veya Vergi Denetim Kurulu'nun görüşü olarak değerlendirilemez

VERGİ PUSULASINDA BU AY

İÇİNDEKİLER

- 10 **Muhammet KAYA** / Vergi Başmüfettişi
KRİPTO VARLIK ALIM-SATIM PLATFORMLARININ VERGİSEL DURUMLARI VE
OLASI İŞLEM VERGİSİNİN BÜTÇE GELİRLERİNE ETKİSİ
- 25 **Sedat SARIKAYA** / Vergi Müfettişi
Merve DENİZ / Vergi Müfettişi Yardımcısı
ENFLASYON DÜZELTMESİ SONUÇ HESAPLARININ KÂR DAĞITIMINA ETKİSİ
- 39 **Nejdet CUĞ** / Vergi Müfettişi
Sevda Nur AKIŞ / Vergi Müfettişi Yardımcısı
FİNANSMAN GİDER KISITLAMASIYLA İLGİLİ BAZI ÖZELLİKLİ
HUSUSLAR VE UYGULAMADA GELİNER SON DURUM
- 50 **Yunus Emre İZCİ** / Vergi Müfettişi Yardımcısı
ADİ ORTAKLIK VE TRANSFER FİYATLANDIRMASI
- 66 **Semih DOLDUR** / Vergi Başmüfettişi
Özge ALDEMİR / Vergi Müfettişi Yardımcısı
HASILAT DENETİMİ ve UYGULAMASI

81

Ali YALÇINKAYA / Vergi Müfettişi

Müslüm KAYMAZ / Vergi Müfettiş

BİRDEN FAZLA TAKVİM YILINA SİRAYET EDEN İNşAAT VE
ONARMA İşLERİNDE İř BİTİM TARİHİNİN BELİRLENMESİ

88

MEVZUATTAKİ GELİşMELER

Kamil SIR / Vergi Müfettişi

96

GÜNCEL ÖZELGELER

Adem YALÇIN / Vergi Müfettişi

Ahmet YAVUZ / Daire Bařkan Yardımcısı

108

ULUSLARARASI VERGİLENDİRME

Dr. Adile Ecemiş GÜLEÇ / Vergi Müfettişi

Değerli Okurumuz,

Genişliğiyle engin denizleri andıran vergi mevzuatında uygulayıcılara elimizden geldiğince doğru yolu gösterme gayesiyle oluşturduğumuz Pusula'nın yeni sayısını istifadelerinize sunmaktan kıvanç duyuyoruz.

Dergimizin bu sayısı, alanında uzman kişilerce hazırlanmış 6 adet makale, seçkin özelge bülteni, vergi mevzuatındaki son değişiklikleri ortaya koyan çalışma ve küresel ölçekte vergicilikteki güncel gelişmelerin yer aldığı uluslararası vergilendirme bölümünden müteşekkildir.

2010'lu yılların başlarından itibaren hayatımızdaki yerini alan ancak bir ödeme aracı mı yoksa bir çeşit menkul kıymet mi olduğu konusunda tereddütler bulunan kripto paraların mahiyeti, özellikle son 5 senelik süreçte finans çevrelerinde nüfuz alanlarının genişlemesiyle netleşmiştir. Ülkemizde de bu husustaki mevzuat değişiklikleri 2024 yılında gerçekleşmiş ve söz konusu varlıklar Sermaye Piyasası Kanunu kapsamına alınmıştır. Bu sayımızda Sermaye Piyasası Kanunu'nda tanımlanan ve kripto paralarla ilgili faaliyetler yürüten platformların vergi karşısındaki durumlarıyla olası işlem vergisi ele alınmıştır. Ayrıca son dönemde vergi camiasının gündeminden düşmeyen enflasyon düzeltmesi ve finansman gider kısıtlaması uygulamalarına ilişkin güncel hususlar ile taze bir uygulama olan hasılat denetiminin genel esasları ortaya konmuştur. Bunların yanında adi ortaklıkların transfer fiyatlandırması hükümleri karşısındaki durumu ile yıllara sirayet eden inşaat işlerinde bitim tarihinin tespitine dair doğrudan özellik arz eden hususlara yönelik çalışmalar istifadelerinize sunulmuştur.

Dergimizin bu sayısında emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür eder, eserlerin siz değerli okurlarımız için faydalı olmasını temenni ederiz.

**Vergi Pusulası Dergisi
Yayın Kurulu**

HASILAT DENETİMİ ve UYGULAMASI

Semih DOLDUR¹
Vergi Başmüfettişi

Özge ALDEMİR
Vergi Müfettiş Yardımcısı

ÖZET

Hasılat denetimi, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından görevlendirilen memurların bilfiil bir işletmeye gelerek gün boyunca yapılan hasılatı yerinde görme ve sayma işlemi olarak tanımlanabilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın geçmişte uygulanan fakat terk edilen hasılat denetimi uygulaması 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 69 uncu maddesi ile sermaye şirketlerine de uygulanmak üzere 01.01.2025 tarihi itibarıyla yeniden yürürlüğe girmiştir. Vergi tahsilatını artırmak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı somut tespitler yaparak mükelleflerin hasılatlarını denetleme uygulamasını başlatmaktadır.

Bu kapsamda, ticari ve mesleki faaliyette bulunan mükelleflerin hasılatlarını tespit etmek amacıyla kanunda belirtilen sayıdan az olmamak üzere yıl içerisinde çeşitli tarihlerde hasılat denetimi yapılacaktır. Hasılat denetimi yapılacak mükellefler ise risk analiz sistemi ile mükelleflerin beyan edilen gelirleri ile harcamaları arasındaki uyumsuzluklar gibi hususlar dikkate alınarak tespit edilecektir. Hasılat denetimi sonucunda hesaplanan tutarlar ile mükelleflerin bildirdikleri gayrisafi hasılatlar arasındaki farkın %20'yi aşması halinde ilgili mükellefler 213 sayılı VUK'un 370 inci maddesi kapsamında izaha davet edileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Hasılat Denetimi, Yoklama, Vergi, İzaha Davet

¹ ORCID No0000-0003-0065-77420000-0003-0234-212X
İletişim: semih.doldur@vdk.gov.tr, ozge.aldemir@vdk.gov.tr

GİRİŞ

Hasılat denetimi, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından görevlendirilen memurların bilfiil bir işletmeye gelerek gün boyunca yapılan hasılatı yerinde görme ve sayma işlemi olarak tanımlanabilir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 69 uncu maddesinin yeniden ihdas edilmesi suretiyle uygulamaya konulan ve 01.01.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Hasılat Denetimi uygulaması, ilgili mükelleflerin hasılatlarının denetlenmesi ve tespit edilen tutarların mükellefin beyanları ile karşılaştırılması suretiyle uygulanacaktır.

Bu uygulama ile mükelleflerin eksik veya yanlış beyan ettiği tutarların tespit edilmesi ve olası vergi kayıp/kaçığının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Yazımızın aşağıdaki bölümlerinde hasılat denetimine ilişkin yasal düzenlemeler, yasal düzenlemeye istinaden yayınlanan tebliğ düzenlemeleri ve uygulamaya ilişkin örnekler verilerek hasılat denetimi uygulamasının açıklaması yapılacaktır.

1.HASILAT DENETİMİ

Hasılat denetimi, Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın ilgili personelleri tarafından işletmelerin günlük kazançlarını tespit ederek, beyan edilen gelirler ile gerçek gelirler arasındaki farkların ortaya çıkmasını hedefleyen bir denetim yöntemidir. Esasında bu uygulama ticari ve mesleki faaliyeti yönünden vergi mükellefi olanların gerçek hasılatlarının

tespitine ilişkin bir vergi güvenlik müessesesi niteliğindedir.

Hasılat denetiminin amaçları; firmaların gerçek kazançlarını tespit etmek, mükelleflerin beyan ettikleri kazançları ile gerçek kazançları arasındaki farkları ortaya çıkarmaktır. Yapılan bu yoklamalar sayesinde vergi kayıp ve kaçaklarının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

1.1.Kanun Düzenlemesi

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 69 uncu maddesinde “Ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahının belirlenmesi” başlığı ile yasal düzenleme yapılmış olup, söz konusu düzenleme kapsamında 01.01.2025 tarihinden itibaren günlük, aylık ve yıllık hasılat tespitinin yapılması gündeme gelmiştir.²

Söz konusu kanun düzenlemesi bir emir hükmünde olmayıp, “yapılabilir” ifadesi ile idareye bu konuda takdir hakkı tanınan bir uygulama niteliğindedir. Keza konuya ilişkin yayınlanan tebliğ düzenlemesinde de, hasılat denetimi yapılacak mükelleflerin, risk analizi sonuçları, sistem kayıtları, beyan edilen gelir ile yapılan harcamalar arasında uyumsuzluk bulunması gibi kriterler dikkate alınarak belirlenebileceği belirtilmektedir.

Söz konusu düzenlemelerde;

“Ticari veya mesleki faaliyetleri nedeniyle mükellef olanlara yönelik, Vergi Usul

² 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu Md. 69

Kanununun 127 inci maddesi kapsamında günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda üçten, bir takvim yılında on ikiden az olmamak kaydıyla bu madde hükümlerine göre işlem tesis edilmek üzere yoklama yapılabilir.³

Birinci fıkra kapsamında İdarece yapılan yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanır. Bu şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenir. Aylık ortalama hasılat tutarı, faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilir.

İkinci fıkra kapsamında tespit edilen hasılat tutarları ile;

a) Bilanço esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,

b) İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,

c) Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı, arasındaki fark %20'den fazla olan mükellefler Vergi Usul Kanununun 370 inci

maddesi kapsamında izaha davet edilir ve izahın değerlendirilmesi mezkur madde hükmüne göre yapılır.

Bu madde hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.”

1.2.Kanuna İlişkin Yayınlanan Tebliğ Düzenlemeleri

Gelir Vergisi Kanunu'nun 69 uncu maddesinde düzenlenen hasılat tespiti düzenlemelerine ilişkin 326 seri nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği yayınlamış ve uygulama hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir.⁴ Kanun ve kanuna ilişkin yayınlanan tebliğ düzenlemelerine istinaden hasılat denetiminin uygulanmasına ilişkin açıklayıcı örnekler bir sonraki bölümde yapılmıştır.

2.HASILAT DENETİMİNİN UYGULANMASI

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 69 uncu maddesiyle yürürlüğe giren hasılat denetiminin, bir ay içinde en az üç yoklama, bir yıl içinde en az on iki yoklama olacak şekilde yapılması öngörülmektedir. Yapılan bu denetimler sonucunda günlük, aylık ve yıllık hasılat tutarları tespit edilerek, bu tespitlerin mükelleflerin beyan ettiği gelirlerle karşılaştırılması suretiyle vergi matrahının doğru ve/veya gerçeğe yakın hesaplanması amaçlanmaktadır.

³ 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md. 127

⁴ 326 seri nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği

2.1.Günlük, Aylık Ve Yıllık Hasılat Tutarlarının Tespiti

Hasılat denetiminde öncelikle mükellefin günlük hasılat tutarları tespit edilmektedir. Günlük ortalama hasılat tespiti ise, bir ay içinde en az üç defa gerçekleştirilen yoklama günlerinde tespit edilen hasılat toplamının, yoklama yapılan günlere bölünerek mükellefin günlük ortalama hasılat tutarının elde edilmesiyle yapılmaktadır.

Örneğin; Bir işletmede Ocak ayında yapılan 3 farklı hasılat denetiminde 1, yoklamada 70.000,00TL; 2. yoklamada 65.000,00TL; 3. yoklamada ise 35.000,00TL günlük hasılat tespit edildiği varsayıldığında, kanun hükümlerine göre bu işletmenin Ocak ayında günlük hasılat tutarı : $[(70.000\text{TL} + 65.000\text{TL} + 35.000\text{TL})/3 = 56.666,67 \text{ TL}]$ olarak hesaplanacaktır.

Aylık hasılat tespiti hesaplanırken, günlük ortalama hasılat, mükellefin o ayda çalıştığı gün sayısı ile çarpılarak bulunmaktadır. Bir önceki örnek üzerinden anlatırsak; mükellefin Ocak ayında 31 gün boyunca faaliyet gösterdiği varsayımında aylık hasılat tutarı $(56.666,67 \times 31 = 1.756.666,67)$ TL olarak hesaplanacaktır.

Denetim Sayısı	Ocak	Nisan	Temmuz	Ekim
1	70.000,00	55.000,00	45.000,00	60.000,00
2	65.000,00	60.000,00	65.000,00	50.000,00
3	35.000,00	85.000,00	25.000,00	40.000,00

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak ortalama günlük hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Yıllık hasılat tespiti ise, aylık ortalama hasılat tutarının, mükellefin o yıl faaliyette bulunduğu ay sayısı ile çarpılmasıyla yapılmaktadır. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için aşağıdaki bölümlerde, tebliğde yer alan örnekler de dikkate alınarak ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

2.1.1.Yılın 12 Ayı Ve Haftanın 7 Günü Faaliyette Bulunan İşletmelerde Hasılat Tespiti

Bazı işletmeler, faaliyetlerini sürekli olarak sürdürmeyi tercih edebilmektedirler. Dolayısıyla bu işletmelerin hasılat tespiti yapılırken haftanın 7 günü çalışıldığı dikkate alınarak hesaplama yapılması gerekmektedir.

Örneğin; Kafeterya işletmeciliği ile iştigal eden ticari kazanç mükellefi (B), 2025 takvim yılında on iki ay boyunca haftanın yedi günü faaliyette bulunmuş ve ilgili yıla ilişkin brüt satış tutarını 10.000.000 TL olarak bildirmiştir. Mükellef nezdinde yapılan yoklamalardan elde edilen ortalama günlük, aylık ve yıllık hasılat tutarlarının tespiti sonuçlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:⁵

⁵ 326 nolu tebliğde yer alan örnekler dikkate alınarak tarafımızca uyarlanmıştır.

A-Ortalama Günlük Hasılat	Ocak	Nisan	Temmuz	Ekim
Ocak ayı için:	56.666,67			
$[(70.000+65.000+35.000)/3]$				
Nisan ayı için:		66.666,67		
$[(55.000+60.000+85.000)/3]$				
Temmuz ayı için:			45.000,00	
$[(45.000+65.000+25.000)/3]$				
Ekim ayı için:				50.000,00
$[(60.000+50.000+40.000)/3]$				

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak aylık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

	Ocak	Nisan	Temmuz	Ekim
B-Aylık Hasılat (Ax30 veya Ax31)	1.756.666,77	2.000.000,10	1.395.000,00	1.550.000,00
C-Ortalama Aylık Hasılat				
$[(1.756.677+2.000.010+1.395.000+1.550.000)/4]$	1.675.416,69			

Yapılan aylık hasılat tespitlerinden yola çıkılarak yıllık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

	2025 Yılı Hesaplanan Hasılat Tutarı
D-Yıllık Hasılat Tutarı (Cx12)	20.105.000,28

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen brüt satış tutarı arasındaki fark $[(20.105.000,28-10.000.000)/10.000.000] \times 100 = \%101,05$ olarak tespit edilmiş olup, bu oran kanunda belirtilen ve hata payı olarak nitelendirilebilecek $\%20$ oranındaki farktan fazla olduğundan mükellef, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu 370 inci maddeye göre mükellef izaha davet edilecektir.

2.1.2.Yılın 12 Ayı Ve Haftanın 6 Günü Faaliyette Bulunan İşletmelerde Hasılat Tespiti

Bazı mükellefler yılın her ayı çalışmakta iken, haftanın bir günü de tatil olarak haftada 6 gün şeklinde çalışmaktadır. Dolayısıyla bu mükellefler hakkında yapılacak hasılat denetimlerinde çalışmadıkları günlerin yapılan hesaplamalar kapsamında dikkate alınması gerekmektedir.

Örneğin; Güzellik salonu işletmeciliği faaliyetiyle iştigal eden ticari kazanç mükellefi (Ö), 2025 takvim yılında on iki ay boyunca pazar günleri hariç haftanın altı günü faaliyette bulunmuş ve ilgili yıla ilişkin dönem içinde elde edilen hasılat tutarını 1.000.000 TL olarak bildirmiştir. Günlük hasılat tutarlarının tespiti için mükellef nezdinde yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:⁶

⁶ 326 nolu tebliğde yer alan örnekler dikkate alınarak tarafımızca uyarlanmıştır.

Yoklama Sayısı	Mart	Temmuz	Aralık
1	1.000,00	2.000,00	4.000,00
2	2.000,00	5.000,00	10.000,00
3	3.000,00	6.000,00	1.000,00
4	4.000,00	3.000,00	2.000,00
5	5.000,00	7.000,00	3.000,00

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak ortalama günlük hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

A-Ortalama Günlük Hasılat	Mart	Temmuz	Aralık
Mart ayı için:	3.000,00		
[(1.000+2.000+3.000+4.000+5.000)/5]			
Temmuz ayı için:		4.600,00	
[(2.000+5.000+6.000+3.000+7.000)/5]			
Aralık ayı için:			4.000,00
[(4.000+10.000+1.000+2.000+3.000)/5]			

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak aylık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

	Mart	Temmuz	Aralık
B-Aylık Hasılat (Ax(30/31-4))*	81.000,00	124.200,00	108.000,00
C-Ortalama Aylık Hasılat			
[(81.000+124.200+108.000)/3]	104.400,00		
* Ayda 4 gün Pazar gününe denk geldiği için hesaplamada Pazar günleri (30/31-4) düşülmüştür.			

Yapılan aylık hasılat tespitlerinden yola çıkılarak yıllık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

	2025 Yılı Hesaplanan Hasılat Tutarı
D-Yıllık Hasılat Tutarı (104.400x12)	1.252.800,00

Güzellik salonu işletmeciliği faaliyetiyle iştigal eden mükellef (Ö)'nün günlük hasılat tutarının tespitinden hareketle yıllık hasılat tutarının belirlenmesinde fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınmak suretiyle hesaplama yapıldığından, bir ay içinde çalışılan gün sayısı yirmi yedi olarak belirlenmiştir.

Günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen dönem içinde elde edilen hasılat tutarı arasındaki fark $[(1.252.800-1.000.000)/1.000.000] \times 100 = \%25,28$ olarak tespit edilmiş olup bu oran $\%20$ 'den fazla olduğundan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu 370 inci maddeye göre mükellef izaha davet edilecektir.

2.1.3.Bazı Aylarda Faaliyette Bulunulmaması Halinde Hasılat Tespiti

Kış veya yaz turizmi gibi yılın belirli aylarında faaliyet gösteren işletmelerin hasılat tespitlerinde, faaliyette bulunmadıkları ayların hesaplamalarda dikkate alınması gerekmektedir. Zira hasılat tespitine ilişkin yapılan yoklamalar ile tespit edilen tutarların mükellefin faaliyette bulunmadığı aylar da dikkate alınarak hesaplanması halinde kanunun amacı dışında mükellef aleyhine bir durum söz konusu olacaktır. Bu nedenle bu aylar hesaplamalarda dikkate alınmamaktadır.

Örneğin; Turizm amaçlı su sporları faaliyetinde bulunan ticari kazanç mükellefi (A)'nın, 2025 takvim yılında on iki ay boyunca faal olduğu görünmekle birlikte yapılan tespitler sonucu ilgili yılda altı ay boyunca (Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül) fiili olarak faaliyette bulunduğu, diğer aylarda ise faaliyette bulunmadığı tespit edilmiştir. Mükellef (A), ilgili yıla ilişkin brüt satış tutarını 6.000.000 TL olarak bildirmiştir. Günlük hasılat tutarlarının tespiti için mükellef nezdinde yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.⁷

Yoklama Sayısı	Mayıs	Temmuz	Eylül
1	10.000,00	40.000,00	70.000,00
2	25.000,00	20.000,00	50.000,00
3	35.000,00	25.000,00	45.000,00
4	15.000,00	50.000,00	65.000,00

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak ortalama günlük hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

A-Ortalama Günlük Hasılat	Mayıs	Temmuz	Eylül
Mayıs ayı için:	21.250,00		
$[(10.000+25.000+35.000+15.000)/4]$			
Temmuz ayı için:		33.750,00	
$[(40.000+20.000+25.000+50.000)/4]$			
Eylül ayı için:			57.500,00
$[(70.000+50.000+45.000+65.000)/4]$			

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak aylık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

	Mayıs	Temmuz	Eylül
B-Aylık Hasılat (Ax30) veya (Ax31)	658.750,00	1.046.250,00	1.725.000,00
C-Ortalama Aylık Hasılat			
$[(658.750+1.046.250+1.725.000)/3]$	1.143.333,33		

Yapılan aylık hasılat tespitlerinden yola çıkılarak yıllık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

⁷ 326 nolu tebliğde yer alan örnekler dikkate alınarak tarafımızca uyarlanmıştır.

	2025 Yılı Hesaplanan Hasılat Tutarı
D-Yıllık Hasılat Tutarı (Cx6)	6.859.999,98

Turizm amaçlı su sporları faaliyetiyle iştigal eden mükellef (A), on iki ay boyunca faal görünmekle birlikte yaptığı işin mahiyeti gereği fiilen altı ay boyunca teslim ve hizmetlerini gerçekleştirebileceğinden günlük hasılat tutarının tespitinden hareketle yıllık hasılat tutarının belirlenmesinde fiilen faaliyette bulunulan ay sayısı altı olarak dikkate alınmıştır.

Günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen brüt satış tutarı arasındaki fark $[(6.859.999,98-6.000.000)/6.000.000] \times 100 = \%14,33$ olarak tespit edilmiş olup bu oran $\%20$ 'den az olduğundan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu 370 inci maddeye göre mükellef izaha davet edilmeyecektir.

2.1.4.Dönemlik, Sezonluk Faaliyette Bulunan İşletmelerin Hasılat Tespiti

Turizm gibi sektörlerde faaliyet gösteren mükelleflerin bir kısmı sadece belirli sezon aylarında faaliyette bulunurken, bir kısmı ise hem sezon aylarında hem de sezon ayları

dışında faaliyette bulunmaktadır. Dolayısıyla hasılat tespiti yaparken sezon ayı dışında faaliyette bulunmayan işletmeler için bir önceki bölümde yer alan açıklamaların dikkate alınması gerekirken, hem sezon içinde hem de sezon dışında faaliyette bulunan işletmelerde ise sezon içi ve dışının hesaplamalarda dikkate alınması gerekmektedir.

Örneğin; İzmir ilinde faaliyet gösteren (Y) plaj işletmesi, 2025 takvim yılına ilişkin brüt satış tutarını 100.000.000 TL olarak bildirmiştir. Günlük hasılat tutarlarının tespiti için mükellef nezdinde yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlar ile sezon ayları ve sezon dışı aylarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:⁸

	Sezon Dışı Aylar			Sezon Ayları		
Yoklama Sayısı	Ocak	Şubat	Mart	Haziran	Temmuz	Ağustos
1	50.000,00	130.000,00	120.000,00	250.000,00	350.000,00	700.000,00
2	75.000,00	200.000,00	180.000,00	350.000,00	510.000,00	740.000,00
3	125.000,00	220.000,00	210.000,00	400.000,00	390.000,00	800.000,00
4	100.000,00	170.000,00	190.000,00	500.000,00	650.000,00	760.000,00

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak ortalama günlük hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

⁸ 326 nolu tebliğde yer alan örnekler dikkate alınarak tarafımızca uyarlanmıştır.

A-Ortalama Günlük Hasılat	Ocak	Şubat	Mart	Haziran	Temmuz	Ağustos
Ocak ayı için:	87.500,00					
$[(50.000+75.000+125.000+100.000)/4]$						
Şubat ayı için:		180.000,00				
$[(130.000+200.000+220.000+170.000)/4]$						
Mart ayı için:			175.000,00			
$[(120.000+180.000+210.000+190.000)/4]$						
Haziran ayı için:				375.000,00		
$[(250.000+350.000+400.000+500.000)/4]$						
Temmuz ayı için:					475.000,00	
$[(350.000+510.000+390.000+650.000)/4]$						
Ağustos ayı için:						750.000,00
$[(700.000+740.000+800.000+760.000)/4]$						

Yapılan günlük hasılat tespitlerinden yola çıkılarak aylık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

	Ocak	Şubat	Mart	Haziran	Temmuz	Ağustos
B-Aylık Hasılat (Ax28/30/31 gün)	2.712.500,00	5.040.000,00	5.425.000,00	11.250.000,00	14.725.000,00	23.250.000,00
C-Ortalama Aylık Hasılat						
Turizm ayı sayılmayan aylar içi ortalama aylık hasılat (C1):	4.392.500,00					
$[(2.712.500+5.040.000+5.425.000)/3]$						
Turizm ayı sayılan aylar için ortalama aylık hasılat (C2):				16.408.333,33		
$[(11.250.000+14.725.000+23.250.000)/3]$						

Yapılan aylık hasılat tespitlerinden yola çıkılarak yıllık hasılat tespitleri aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

	2025 yılı Hesaplanan Hasılat Tutarı
D-Yıllık Hasılat Tutarı (C1x6)+(C2x6)	124.804.999,98
1-Sezon dışı aylar için: (4.392.500*6)	
2-Sezon aylar için: (16.408.333x6)	

Plaj alanlarının işletilmesi faaliyetiyle işgal eden mükellef (Y) nezdinde yapılan yoklamalar üzerine yıllık hasılat tutarı tespit edilirken, turizm sezonundaki aylar ile sezon dışında kalan ayların hasılatları ayrı olarak dikkate alınmıştır.

Günlük hasılat tutarlarının tespitinden oran %20'den fazla olduğundan 213 sayılı hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile Vergi Usul Kanunu 370 inci maddeye göre beyan edilen brüt satış tutarı arasındaki fark mükellef izaha davet edilecektir.

$$[(124.804.999,98-100.000.000)/100.000.000] \times 100 = \%24,80 \text{ olarak tespit edilmiş olup bu}$$

2.1.5.Özel Hesap Dönemine Tabi Mükelleflerde Hasılat Tespiti

Vergi kanunlarımız uyarınca faaliyet dönemi genel olarak bir takvim yılıdır. Yani Ocak ayında başlayıp Aralık ayında bitmektedir. Muhasebenin dönemsellik ilkesi gereği faaliyet dönemi esasında bazı mükelleflerin faaliyetleri bir takvim yılını geçebilmekte(yıllarasari işler)veyayılınbelirli dönemlerinden başlamak üzere de faaliyet dönemi belirlenebilmektedir. Dolayısıyla özel hesap dönemine tabi mükellefler hakkında yapılacak hasılat denetimlerine ilişkin tespit edilecek hasılat tutarlarında özel hesap dönemleri dikkate alınacaktır.

Örneğin; Mükellef (A), Türkiye’de kurulan, yurtdışı merkezli (N) LLC. şirketinin spor ve sporcu ürünlerini isim hakkı kapsamında Türkiye’de satışını yapan bir mükelleftir. Yurtdışındaki şirketin hesap döneminin 1 Haziran-31 Mayıs olması nedeniyle gerekli başvuru ve izinler alınarak Türkiye’deki hesap döneminin de 1 Haziran-31 Mayıs şeklinde özel hesap dönemi olarak belirlenmesi uygun görülmüştür. Haftanın yedi gününde faaliyet gösteren mükellef, 1 Haziran 2025-31 Mayıs 2026 özel hesap dönemine isabet eden faaliyet döneminde 20.000.000 TL gayrisafi hasılat tutarı bildirmiştir. Günlük hasılat tutarlarının tespiti için yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yoklama Sayısı	Tem.25	Kas.25	Oca.26
1	50.000,00	55.000,00	55.000,00
2	70.000,00	75.000,00	80.000,00
3	60.000,00	80.000,00	85.000,00
4	65.000,00	70.000,00	80.000,00
A-Ortalama Günlük Hasılat			
Mart ayı için:	61.250,00		
[(50.000+70.000+60.000+65.000)/4]			
Temmuz ayı için:		70.000,00	
[(55.000+75.000+80.000+70.000)/4]			
Kasım ayı için:			75.000,00
[(55.000+80.000+85.000+80.000)/4]			
B-Aylık Hasılat (Ax30/31)	1.898.750,00	2.100.000,00	2.325.000,00
C-Ortalama Aylık Hasılat	2.107.916,67		
[(1.898.750+2.100.000+2.325.000)/3]			
D-Yıllık Hasılat Tutarı (Cx12)	25.295.000,04		

Özel hesap dönemine tabi mükellef (A)’nın, fiilen çalıştığı gün sayıları dikkate alınarak günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen gayrisafi hasılat tutarı arasındaki fark $[25.295.000,04-20.000.000]/20.000.000 \times 100 = \%26,47$ olarak tespit edilmiş olup bu oran $\%20$ ’den fazla olduğundan mükellef izaha davet edilecektir.

2.1.6. Birden Fazla Ticari ve Mesleki Faaliyette Bulunulması Halinde Hasılat Tespiti

Mükelleflerin birden fazla ticari veya mesleki faaliyetinin bulunması durumunda hasılat tutarı kıyaslamasında, her bir faaliyet nezdinde yapılan günlük yoklamalar üzerine tespit edilen yıllık hasılat tutarı ayrı ayrı dikkate alınacaktır.

Örneğin; Mükellef (B), hem oto tamir ve bakımı ile iştigal etmekte olup, hem de başka bir adreste de oto ekspertiz faaliyetinde bulunmaktadır. Haftanın 7 günü faaliyette bulunan mükellef her iki faaliyetinin toplamı olarak 10.000.000 TL tutarında gayrisafi hasılat bildirmiştir. Her bir faaliyetine ilişkin günlük hasılat tutarlarının tespiti için yapılan yoklamalardan elde edilen sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yoklama Sayısı	Oto Tamir-Bakım			Oto Ekspertiz Hizmeti		
	Mart	Haziran	Eylül	Mart	Haziran	Eylül
1	20.000,00	23.000,00	27.000,00	15.000,00	17.000,00	21.000,00
2	25.000,00	25.000,00	29.000,00	18.000,00	16.000,00	19.000,00
3	22.000,00	28.000,00	25.000,00	17.000,00	19.000,00	20.000,00
4	28.000,00	26.000,00	30.000,00	18.000,00	20.000,00	18.000,00
A-Ortalama Günlük Hasılat						
Mart ayı için:	23.750,00			17.000,00		
1. faaliyet [(20.000+25.000+22.000+28.000)/4] 2. faaliyet [(15.000+18.000+17.000+18.000)/4]						
Haziran ayı için:		25.500,00			18.000,00	
1. faaliyet [(23.000+25.000+28.000+26.000)/4] 2. faaliyet [(17.000+16.000+19.000+20.000)/4]						
Eylül ayı için:			27.750,00			19.500,00
1. faaliyet [(27.000+29.000+25.000+30.000)/4] 2. faaliyet [(21.000+19.000+20.000+18.000)/4]						
B-Aylık Hasılat (Ax30/31)	736.250,00	765.000,00	832.500,00	527.000,00	540.000,00	585.000,00
C-Ortalama Aylık Hasılat	777.916,67			550.666,67		
1. faaliyet [(736.250+765.000+832.500)/3] 2. faaliyet [(527.000+540.000+585.000)/3]						
D-Yıllık Hasılat Tutarı (Cx12)	9.335.000,04			6.608.000,04		
Toplam Yıllık Hasılat Tutarı	15.943.000,08					

Mükellef (B) hakkında yapılan hasılat tespitlerinde, oto tamir ve bakım hizmetine ilişkin hasılat tutarı 9.335.000 TL, oto ekspertiz hizmetine ilişkin hasılatı ise 6.608.000 TL olarak hesaplanmıştır. Dolayısıyla toplam hasılatı 15.943.000,00 TL olarak hesaplanmıştır. Mükellef

(B)'nin, fiilen çalıştığı gün sayıları dikkate alınarak günlük hasılat tutarlarının tespitinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen gayrisafi hasılat tutarı arasındaki fark $[15.943.000,08-10.000.000)/10.000.000] \times 100 = \%59,43$ olarak tespit edilmiş olup bu oran %20'den fazla olduğundan mükellef izaha davet edilecektir.

2.1.7. Adi Ortaklık Halindeki Mükelleflerde Hasılat Tespiti

Adi ortaklık halinde faaliyette bulunan mükelleflerin hasılat tespitleri her bir ortağa isabet eden hasılat tutarı değil, adi ortaklığın toplam hasılat tutarı ile karşılaştırılmak suretiyle yapılacaktır.

Örneğin; İki ortağı bulunan (SÖ) Adi

Ortaklığının ortakları mükellef (S) ve mükellef (Ö), ortaklıkta %50 hisseye sahiptir. (SÖ) Adi Ortaklığının, 2025 takvim yılına ilişkin brüt satış tutarı 80.000.000 TL olarak hesaplanmıştır. Ortaklık nezdinde günlük hasılat tutarlarının tespiti için yapılan yoklamalarda günlük hasılat tutarı tespitlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:⁹

Yoklama Sayısı	Mart	Nisan	Temmuz	Eylül
1	200.000,00	380.000,00	420.000,00	640.000,00
2	350.000,00	460.000,00	600.000,00	320.000,00
3	480.000,00	550.000,00	560.000,00	275.000,00
A-Ortalama Günlük Hasılat				
Mart ayı için: [(200.000+350.000+480.000)/3]	343.333,34			
Nisan ayı için: [(380.000+460.000+550.000)/3]		463.333,34		
Temmuz ayı için: [(420.000+600.000+560.000)/3]			526.666,67	
Eylül ayı için: [(640.000+320.000+275.000)/3]				411.666,67
B-Aylık Hasılat (Ax30) veya (Ax31)	10.643.333,54	13.900.000,20	16.326.666,77	12.350.000,10
C-Ortalama Aylık Hasılat [(10.643.333,54+13.900.000,20+16.326.666,77+12.350.000,10)/4]	13.305.000,15			
D-Yıllık Hasılat Tutarı (Cx12)	159.660.001,80			

Günlük hasılat tutarı tespitlerinden hareketle hesaplanan yıllık hasılat tutarı ile beyan edilen brüt satış tutarı arasındaki fark $[(159.660.001,80-80.000.000)/80.000.000] \times 100 = \%99,57$ olarak tespit edilmiş olup bu oran %20'den fazla olduğundan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu 370 inci maddeye göre ortaklar izaha davet edilecektir.

⁹ 326 nolu tebliğde yer alan örnekler dikkate alınarak tarafımızca uyarlanmıştır.

3.HASILAT SONUÇLARI

DENETİMİNİN

Kanun ve kanuna ilişkin yayınlanan tebliğ düzenlemelerinde belirtildiği üzere, mükelleflerin bildirdikleri hasılatlar ile yapılan yoklamalar sonucunda hesaplanan tutar arasındaki farkın %20'yi aşıp aşmaması durumuna göre uygulamanın sonuçları farklılık arz edecektir.

3.1. Hasılat Denetimi Sonuçlarının Fark Olarak %20'yi Aşmaması

Yapılan hasılat denetimleri sonucunda hesaplanan tutarların, mükellefin bildirdiği gayrisafi hasılat tutarının %20'sini aşmaması halinde; ilgili mükellef izaha davet edilmeyecek ve mükellef hakkında hasılat denetimi düzenlemesine ilişkin herhangi bir işlem tesis edilmeyecektir.

3.2. Hasılat Denetimi Sonuçlarının %20 'yi Aşması Halinde Yapılacak İşlemler

Yapılan hasılat denetimleri sonucunda hesaplanan hasılat ile mükellef tarafından bildirilen gayrisafi hasılatlar arasındaki farkın %20'yi aşması halinde, yasal düzenlemeler uyarınca mükellef 213 sayılı VUK'un 370 inci maddesi kapsamında izaha davet edilecektir.

İzaha davet, VUK md.370 gereğince, vergi incelemesine başlanılmadan veya takdir komisyonuna sevk edilmeden önce verginin ziyaa uğradığına delalet eden emareler bulunduğu dair yetkili merciler tarafından yapılmış ön tespitlerin bulunması halinde yapılmaktadır. Hasılat denetimi sonucunda

hesaplanan hasılatın %20'den fazla olması halinde mükellefe, 30 gün içerisinde izaha bulunmasına ilişkin izaha davet yazısı tebliğ edilerek mükelleften söz konusu farka ilişkin izaha bulunması istenir.

3.2.1.İzahın Yeterli Görülmesi Halinde

Mükellefler tarafından hasılat denetimi sonuçlarına ilişkin yapılan izah sonucunda, verginin ziyaa uğratılmadığı tespit edilirse ilgili mükellef vergi incelemesine veya takdir komisyonuna sevk edilmez.

3.2.2.İzahın Yeterli Görülmemesi Halinde

Mükellefler tarafından hasılat denetimi sonuçlarına ilişkin yapılan izahın yeterli olmadığı sonucuna varılması halinde, bu işlemlere ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı yazı mükellefe tebliğ edilerek 30 gün içerisinde eksik veya yanlış verilen vergi beyanlarının tamamlanması ve ilgili beyanların düzeltilmesine ilişkin yazı mükellefe bildirilir. Söz konusu yazıda ayrıca, eksik veya yanlış hesaplanan tutarlara ilişkin zamanında ödeme yapılmaması nedeniyle ödemenin geciktiği günlere ilişkin gecikme zammıyla birlikte ödeme yapılması halinde vergi ziyai cezasının %20 olarak uygulanacağı da bildirilmektedir.

Örneğin, Mükellef (A), hakkında yapılan hasılat denetimi sonucunda %20'den fazla farka isabet eden 1.000.000 TL tutarında eksik hasılat bildirimini yapıldığı tespit edilmiş, mükellef kendisine yapılan izah davetine ilişkin açıklamalarda bulunmuş

ancak yaptığı izah, yetkili komisyonca yeterli görülmemiştir. Bu nedenle mükellefe eksik hesaplanan 1.000.000 TL dikkate alınarak 30 gün içerisinde beyanlarını düzeltmesi istenmiştir. Mükellef söz konusu yazıya istinaden beyanlarını düzeltmiş ve matrahını 1.000.000 TL artırmıştır. Buna istinaden mükellefe %25 oranında kurumlar vergisi 250.000 TL hesaplanmış, bu tutara da ayrıca %20 oranında olmak üzere 50.000 TL vergi ziyayı cezası uygulanmıştır.¹⁰ Yani toplamda (gecikme faizi hariç) 300.000 TL tutarında vergi ve ceza ödemesi söz konusu olacaktır.

Mükellef beyanı üzerine hesaplanan vergi ve cezayı 30 gün içerisinde ödemezse, %20 oranında hesaplanan ceza 1 kata tamamlanıp 250.000 TL olarak kesilecektir. Yani izah kapsamında yararlandığı indirim hakkını kaybederek toplamda 500.000 TL tutarında vergi ve ceza ile karşı karşıya kalacaktır.

Mükellefler söz konusu yazılara ilişkin beyanlarını düzeltmez ise ilgili mükellef vergi incelemesine veya takdir komisyonuna sevk edilir.

Örneğin, Mükellef (B), hakkında yapılan hasılat denetimi sonucunda %20'den fazla farka isabet eden 1.000.000 TL tutarında eksik hasılat bildirimini yapıldığı tespit edilmiş, mükellef kendisine yapılan izah davetine ilişkin açıklamalarda bulunmuş ancak yaptığı izah, yetkili komisyonca yeterli görülmemiştir. Bu nedenle mükellefe eksik hesaplanan 1.000.000 TL dikkate alınarak 30 gün içerisinde beyanlarını düzeltmesi

istenmiştir. Ancak mükellefin söz konusu bildirimine istinaden beyanlarını düzeltmemesi nedeniyle ilgili yıla ilişkin hesap ve işlemleri vergi incelemesine sevk edilmiştir.

Mükellef hakkında yapılan inceleme sonucunda ise mükellefin ilgili yıl gayrisafi hasılatını 2.000.000 TL eksik hesapladığı tespit edilmiştir. Buna istinaden mükellefe %25 oranında kurumlar vergisi 500.000 TL ve ayrıca 500.000 TL'de vergi ziyayı olmak üzere 1.000.000 TL vergi ve ceza kesilmesi gerektiğine ilişkin rapor düzenlenmiştir.

Yukarıda belirtilen örnek soyut nitelikli bir örnek olup, her vergi incelemesine giren mükellefin yüksek tutarda vergi ve ceza ile karşılaşabileceği anlamına gelmemektedir. Ancak, vergi incelemesi genel olarak mükellefin hesap ve işlemlerinin alanında uzman ve yetkin olan kişilerce incelenmesi anlamına geldiğinden, sadece hasılatla ilişkin değil; giderlere, indirim ve istisnalara veya işletmenin başka faaliyetlerine de sirayet etmesi muhtemel bir uygulama niteliğindedir. Mükelleflerin başka işlemlerinde de hata ve yanlışlarının olma ihtimali dikkate alındığında, vergi incelemesinin sonuçlarının daha ağır olması kuvvetle muhtemel olacaktır.

Bu nedenle mükelleflerin hasılat tespitlerine ilişkin yeterli izah verememesi durumunda izaha davet uygulamasında yer alan %20 indirimli vergi ziyayı cezası avantajından yararlanılmasında fayda olduğu değerlendirilebilir.

¹⁰ Gecikme zamları dikkate alınmamıştır.

SONUÇ

Hasılat denetimi, mükelleflerin bildirdikleri gayrisafi hasılat ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın görevlendirdiği personellerin işletmede yaptığı yoklamalar sonucunda hesaplanan hasılat tutarlarının karşılaştırılmasını ifade etmektedir. Karşılaştırılan bu tutarlar arasında mükellefin bildirdiği gayrisafi hasılat %20'den fazla bir fark olması halinde mükelleflerin izaha davet edildiği ve izah sonucunda gerekli işlemlerin yapıldığı bir uygulama niteliğindedir.

Hasılat denetimi uygulaması 01.01.2025 tarihinden itibaren uygulanacağı için bu uygulamanın sonuçlarının 2025 döneminin beyan edildiği 2026 yılı içerisinde gözle görülür hale geleceği açıktır. Zira mükellefler bir faaliyet döneminde elde ettikleri kazançların vergisini takip eden yılda, yani gelir vergisi mükellefleri Mart ayında, kurumlar vergisi mükellefleri ise Nisan ayında beyan ettiğinden en erken 2026 Mart dönemi sonunda bu uygulamanın nihai sonuçları ortaya çıkacaktır.

Hasılat denetimi uygulaması bir vergi güvenlik müessesesi niteliğinde olduğundan, hasılat denetimi yapılan mükelleflerin beyan ve bildirimlerinde bu uygulama önemli bir etkiye sahip olacaktır. Zira yıl içerisinde nezdinden hasılat yoklaması yapılan mükellefler takip eden yılda ilgili yoklamalarda tespit edilen tutarlardan düşük beyanlarda bulunması halinde izaha davet

edileceği, dahası vergi incelemesi veya takdir komisyonuna sevk edilmesi gibi durumlarla karşılaşacağının bilincinde olacaktır. Bu nedenle vergiye uyumu teşvik eden ve vergi kayıp ve kaçığının azaltılmasında etkin bir rol oynayacak uygulama niteliğinde olacaktır

KAYNAKÇA

1. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
2. 326 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği
3. 213 Sayılı Vergi Usul Kanun

Gürok Grup 75 Yaşında!

Gürok Grup olarak 1948'den bu yana Türkiye'yi ileriye taşıyan projelerle üretmeye devam ediyoruz.

Yenilikçi ve vizyoner bakış açımızla dünya markaları yaratma hedefiyle çalışıyor, Cumhuriyetimizin 100. yılında 75. yaşımızı kutlarken üretim ve ihracat rekorlarıyla ülkemize değer katıyoruz.

Kültürel mirasımızla gelecek arasında kurduğumuz bağla topluma değer katan projeler üretiyor; yaptığımız her işte dünya, toplum ve insanı odağımıza alarak daha iyi bir gelecek için var gücümüzle çalışıyoruz.

